

**K bodu č. 6**

**Stanovisko hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja  
k Návrhu záverečného účtu Košického samosprávneho kraja  
za rok 2013**

Hlavný kontrolór Košického samosprávneho kraja (ďalej len „hlavný kontrolór“) predkladá stanovisko k Návrhu záverečného účtu Košického samosprávneho kraja za rok 2013 (ďalej len „záverečný účet“) na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Predložené stanovisko je vypracované na základe predkladaného záverečného účtu, analýz záverečných účtov KSK predchádzajúcich rozpočtových rokov, schváleného viacročného rozpočtu na roky 2013 - 2015 a jeho úprav a predložených materiálov k vypracovaniu stanoviska.

## **1. Súhrnná charakteristika návrhu záverečného účtu**

Rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2013 bol schválený na 13. zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja dňa 17.12.2012 uznesením č. 506/2012 ako súčasť viacročného rozpočtu na roky 2013 - 2015.

Celkový rozpočet KSK na rok 2013 bol schválený ako prebytkový, v tom bežný rozpočet ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Vyrovnanie schodku kapitálového rozpočtu bolo schválené prebytkom z bežného rozpočtu.

V priebehu rozpočtového roka boli vykonané 2 úpravy rozpočtu na základe rozhodnutia Zastupiteľstva KSK, ktorými boli vykonané zmeny bežného a kapitálového rozpočtu ako aj zmeny v príjmových finančných operáciách.

Na základe týchto úprav boli bežné príjmy zvýšené o 9 356 848 € a bežné výdavky zvýšené o 12 278 792 €. Kapitálové príjmy sa zvýšili o 21 154 205 € a kapitálové výdavky o 20 487 142 €. Úprava finančných operácií bola schválená zvýšením príjmových finančných operácií o sumu 12 320 376 € a zvýšením výdavkových finančných operácií o sumu 6 836 206 €.

V zmysle schválených zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja bolo vykonaných osem úprav rozpočtu na základe rozpočtových opatrení schválených predsedom KSK.

Uvedenými opatreniami boli zvýšené bežné príjmy o sumu 2 189 951 € a kapitálové príjmy o sumu 1 320 €. Bežné výdavky boli zvýšené o sumu 2 144 553 € a kapitálové výdavky boli zvýšené o sumu 435 384 €. Vo finančných operáciách boli zvýšené príjmové finančné operácie o sumu 205 800 €.

**Preverením rozsahu vykonaných zmien v rozpočte na základe rozpočtových opatrení schválených predsedom KSK možno konštatovať, že uvedené úpravy boli vykonané v súlade s 2. časťou zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja.**

Okrem uvedených úprav boli vykonané aj úpravy bežného a kapitálového rozpočtu uskutočnené z dôvodu prijatia finančných prostriedkov z účelových dotácií, darov, grantov a projektov z fondov EÚ, ktoré nepodliehajú schváleniu v zmysle § 14 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Na základe účelovo prijatých finančných prostriedkov boli zvýšené bežné príjmy o sumu 1 495 622 € a kapitálové príjmy o sumu 15 000 €. Zvýšenie bežných a kapitálových príjmov bolo plne premietnuté do zvýšenia bežných a kapitálových výdavkov, čo znamená, že tieto úpravy nemali vplyv na celkový výsledok rozpočtového hospodárenia.

**Uvedené úpravy boli vykonané v súlade s § 14 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.**

Po všetkých úpravách vykonaných na základe rozhodnutí Zastupiteľstva KSK, rozpočtových opatrení schválených predsedom KSK a na základe prijatia účelových dotácií, darov, grantov a projektov z fondov EÚ bol upravený bežný rozpočet v príjmovej časti na sumu 145 912 002 € a vo výdavkovej časti na sumu 143 447 548 €. Kapitálový rozpočet v príjmovej časti bol upravený na sumu 51 946 113 € a vo výdavkovej časti na sumu 54 402 526 €. Príjmové finančné operácie boli upravené na sumu 21 088 664 € a výdavkové finančné operácie na sumu 12 314 117 €.

Na základe uvedených úprav bol v bežnom rozpočte rozpočtovaný prebytok v sume 2 464 454 € (145 912 002 - 143 447 548) a v kapitálovom rozpočte schodok v sume 2 456 413 € (51 946 113 - 54 402 526), teda celkový prebytok rozpočtu v sume 8 041 €. Po započítaní príjmových a výdavkových finančných operácií bol celkový rozpočet KSK na rok 2013 po všetkých úpravách schválený ako prebytkový v sume 8 774 547 €.

Prehľad schváleného rozpočtu KSK a jeho úprav na rok 2013 je uvedený v prílohe č. 1 tohto stanoviska.

Vývoj základných rozpočtových vzťahov podľa údajov záverečného účtu Košického samosprávneho kraja na roky 2011 až 2013 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2011	Skutočnosť 2012	Skutočnosť 2013	Medziročný vývoj skutočnosti nárast/pokles
<b>Príjmy rozpočtu KSK</b>	<b>148 880 104</b>	<b>146 977 511</b>	<b>159 095 523</b>	<b>12 118 012</b>
bežné príjmy	138 134 362	137 533 414	146 126 474	8 593 060
kapitálové príjmy	10 745 742	9 444 097	12 969 049	3 524 952
<b>Výdavky rozpočtu KSK</b>	<b>151 562 059</b>	<b>154 498 211</b>	<b>158 414 534</b>	<b>3 916 323</b>
bežné výdavky	135 890 439	138 297 301	139 503 236	1 205 935
kapitálové výdavky	15 671 620	16 200 910	18 911 298	2 710 388
<b>Rozdiel medzi príjmami a výdavkami</b>	<b>-2 681 955</b>	<b>-7 520 700</b>	<b>680 989</b>	<b>8 201 689</b>
<b>Bežný rozpočet (prebytok/schodok)</b>	<b>2 243 923</b>	<b>-763 887</b>	<b>6 623 238</b>	<b>7 387 125</b>
<b>Kapitálový rozpočet (prebytok/schodok)</b>	<b>-4 925 878</b>	<b>-6 756 813</b>	<b>-5 942 249</b>	<b>814 564</b>
<b>Príjmové finančné operácie</b>	<b>21 835 284</b>	<b>16 523 010</b>	<b>15 606 064</b>	<b>-916 946</b>
použitie prostriedkov z predchádzajúcich rokov	7 902 926	5 844 186	1 382 725	-4 461 461
prevod prostriedkov z peňažných fondov	5 450 524	7 456 458	5 383 598	-2 072 860
prijatá splátka návratnej fin. výpomoci	0	0	0	0
prijaté úvery	4 303 936	3 201 366	8 777 006	5 575 640
z predaja majetkových účastí	4 177 898	0	62 735	62 735
iné PFO	0	21 000	0	-21 000
<b>Výdavkové finančné operácie</b>	<b>3 221 611</b>	<b>2 362 375</b>	<b>5 670 846</b>	<b>3 308 471</b>
úvery, pôžičky, návratné fin. výpomoci	650 000	0		0
splácanie tuzemskej istiny	1 551 747	1 023 124	4 331 594	3 308 470
splácanie zahraničnej fin. inšt.	1 019 864	1 339 251	1 339 252	1

Príjmy Košického samosprávneho kraja za rok 2013 predstavujú sumu 159 095 523 € (v tom bežné príjmy 146 126 474 € a kapitálové príjmy 12 969 049 €). V porovnaní so skutočnosťou roku 2012 ide o nárast príjmov v absolútnych číslach o 12 118 012 € (v tom nárast bežných príjmov o 8 593 060 € a nárast kapitálových príjmov o 3 524 952 €).

Výdavky Košického samosprávneho kraja za rok 2013 predstavujú sumu 158 414 534 € (v tom bežné výdavky 139 503 236 € a kapitálové výdavky 18 911 298 €). V porovnaní so skutočnosťou roku 2012 ide o nárast výdavkov v absolútnych číslach o 3 916 323 € (v tom nárast bežných výdavkov o sumu 1 205 935 € a nárast kapitálových výdavkov o sumu 2 710 388 €).

Rozpočtové hospodárenie v posudzovaných rokoch bolo ovplyvnené aj použitím prostriedkov z minulých rokov (prebytok hospodárenia z minulých rozpočtových rokov a prostriedky peňažných fondov), tzv. finančnými operáciami, ktorými sa okrem iného vykonávajú prevody z peňažných fondov (rezervný fond) vyššieho územného celku, ako aj realizujú návratné zdroje financovania. Vzhľadom na špecifickosť finančných operácií, ktorými sa klasifikujú príjmové a výdavkové finančné operácie a ktoré predstavujú operácie mimoriadneho charakteru nemá porovnanie medziročného vývoja finančných operácií vypovedaciu schopnosť. V roku 2013 boli vykázané príjmové finančné operácie v sume 15 606 064 €, z toho použitie prostriedkov z roka 2012 v sume 1 382 725 €, prevody prostriedkov z peňažných fondov v sume 5 383 598 €, z predaja majetkových účastí v sume 62 735 € a prijaté úvery v sume 8 777 006 €. Výdavkové finančné operácie boli vykázané v sume 5 670 846 €, z toho splácanie úverov tuzemskej istiny v sume 4 331 594 € a splácanie zahraničnej finančnej inštitúcii v sume 1 339 252 €.

Porovnanie schválených a v priebehu rozpočtového roka upravených príjmov s ich skutočným plnením a medziročný vývoj skutočných príjmov je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Plnenie príjmov a ich medziročný vývoj

Tabuľka č. 2

Názov ukazovateľa	rok 2012			rok 2013			Medziročný vývoj skutočnosti nárast/pokles
	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel	
<b>Príjmy rozpočtu celkom</b>	163 861 231	146 977 511	-16 883 720	197 858 115	159 095 523	-38 762 592	12 118 012
daňové príjmy	67 209 766	67 692 349	482 583	69 611 863	70 416 306	804 443	2 723 957
nedaňové príjmy	8 488 699	8 859 218	370 519	13 134 386	12 417 785	-716 601	3 558 567
granty a transfery	88 162 766	70 425 944	-17 736 822	115 111 866	76 261 432	-38 850 434	5 835 488
<b>Bežné príjmy</b>	138 751 484	137 533 414	-1 218 070	145 912 002	146 126 474	214 472	8 593 060
daňové príjmy	67 209 766	67 692 349	482 583	69 611 863	70 416 306	804 443	2 723 957
nedaňové príjmy	7 788 840	7 908 972	120 132	10 134 386	10 793 999	659 613	2 885 027
granty a transfery	63 752 878	61 932 093	-1 820 785	66 165 753	64 916 169	-1 249 584	2 984 076
<b>Kapitálové príjmy</b>	25 109 747	9 444 097	-15 665 650	51 946 113	12 969 049	-38 977 064	3 524 952
nedaňové príjmy	699 859	950 246	250 387	3 000 000	1 623 786	-1 376 214	673 540
granty a transfery	24 409 888	8 493 851	-15 916 037	48 946 113	11 345 263	-37 600 850	2 851 412

V roku 2013 dosiahol Košický samosprávny kraj príjmy v sume 159 095 523 €, čo v porovnaní so schváleným a upraveným rozpočtom vykazaným v záverečnom účte na rok 2013 predstavuje nižšie plnenie o sumu 38 792 592 € (v tom bežné príjmy boli plnené vyššie o sumu 214 472 € a kapitálové príjmy boli plnené nižšie o sumu 38 977 064 €), čo spôsobilo najmä nižšie plnenie príjmov v ekonomickej kategórii granty a transfery.

Porovnanie schválených a v priebehu rozpočtového roka upravených výdavkov s ich skutočným čerpaním a medziročný vývoj skutočných výdavkov je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Čerpanie výdavkov a ich medziročný vývoj

Tabuľka č. 3

Názov ukazovateľa	rok 2012			rok 2013			Medziročný vývoj skutočnosti nárast/pokles
	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel	
Výdavky rozpočtu celkom	179 768 696	154 498 211	-25 270 485	197 850 074	158 414 534	-39 435 540	3 916 323
bežné výdavky	144 788 480	138 297 301	-6 491 179	143 447 548	139 503 236	-3 944 312	1 205 935
kapitálové výdavky	34 980 216	16 200 910	-18 779 306	54 402 526	18 911 298	-35 491 228	2 710 388

V roku 2013 čerpal Košický samosprávny kraj výdavky v sume 158 414 534 €, čo v porovnaní so schváleným a upraveným rozpočtom vykázaným v záverečnom účte na rok 2013 predstavuje nižšie čerpanie o 39 435 540 € (v tom nižšie čerpanie bežných výdavkov o 3 944 312 € a kapitálových výdavkov o 35 491 228 €).

## 2. Súlad návrhu záverečného účtu so zákonom o rozpočtových pravidlách

Predkladaný záverečný účet bol zostavený po predchádzajúcom usporiadaní hospodárenia Košického samosprávneho kraja. Obsahuje súhrne údaje o rozpočtovom hospodárení.

Záverečný účet je tvorený textovou časťou, ktorá prezentuje informácie o hospodárení Košického samosprávneho kraja za rok 2013, vrátane hodnotenia plnenia programov, a z tabuľkovej časti k záverečnému účtu.

Textová časť obsahuje schválený rozpočet a jeho zmeny, plnenie rozpočtu príjmov a čerpanie rozpočtu výdavkov podľa programov a vyhodnotenie stanovených cieľov a ukazovateľov jednotlivých programov, návrh na rozdelenie celkového prebytku hospodárenia KSK, projekty financované z fondov EÚ, prehľad o stave a vývoji dlhu KSK, majetok a záväzky KSK, správu o hospodárení príspevkových a rozpočtových organizácií a údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti a tvorbu a použitie rezervného fondu.

Predložený návrh záverečného účtu sa vecne zaoberá a prezentuje údaje ustanovené v § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, a to údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií, prehľad o poskytnutých dotáciách poskytnutých podľa VZN, údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti a hodnotenie plnenia programov.

Údaje o rozpočtovom hospodárení sú uvedené v tabuľkovej časti záverečného účtu (prílohy č. 1 až 8 záverečného účtu) a sú v súlade s rozpočtovou klasifikáciou triedené na bežné príjmy a bežné výdavky, kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie. Taktiež sú členené v štruktúre programového rozpočtu a v rozsahu funkčnej a ekonomickej klasifikácie podľa vybraných položiek stanovených v zásadách tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja (ďalej len „zásady tvorby rozpočtu“). Bilancia aktív a pasív je uvedená

v prílohách č. 26 až 28 a 32 záverečného účtu, prehľad o stave a vývoji dlhu v prílohe č. 25 záverečného účtu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v prílohách č. 28 a 31 záverečného účtu, prehľad o poskytnutých dotáciách poskytnutých podľa VZN v prílohách č. 21 a 22 záverečného účtu a údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti v prílohách č. 30 a 31 záverečného účtu.

V záverečnom účte je prezentované skutočné plnenie príjmov a čerpanie výdavkov, ktoré nepresiahlo limity výdavkov schváleného a upraveného rozpočtu. Pri čerpaní rozpočtu boli dodržané princípy vyrovnanosti, resp. krytia schodku rozpočtu.

Záverečný účet obsahuje údaje podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a údaje o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov sú v členení požadovanom podľa rozpočtovej klasifikácie vydananej Ministerstvom financií SR (opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v platnom znení) a v rozsahu a miere podrobnosti určenej Zastupiteľstvom KSK v zásadách tvorby rozpočtu. Údaje o čerpaní výdavkov podľa programov sú v členení podľa schváleného rozpočtu v programoch.

**Na základe vyššie uvedených skutočností konštatujem, že návrh záverečného účtu je zostavený v súlade s § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

### **3. Zhodnotenie návrhu záverečného účtu**

#### **3.1 Rozpočtové hospodárenie**

Prehľad plnenia bežných príjmov a kapitálových príjmov v rozpočtovom roku 2013 je uvedený v tabuľke č. 2 tohto stanoviska. Podľa údajov záverečného účtu celkové príjmy k 31.12.2013 boli rozpočtované v sume 197 858 115 €. Skutočne plnenie bolo v sume 159 095 523 €, čo predstavuje neplnenie príjmov oproti rozpočtu o 38 762 592 € (v tom nenaplnenie kapitálových príjmov o 38 977 064 € a prekročenie bežných príjmov o 214 472 €). Výpadok kapitálových príjmov bol ovplyvnený položkou granty z fondov EÚ, kde bolo plnenie na úrovni 23,18 %.

Prehľad čerpania bežných výdavkov a kapitálových výdavkov v rozpočtovom roku 2013 je uvedený v tabuľke č. 3 tohto stanoviska. Podľa údajov záverečného účtu celkové výdavky k 31.12.2013 boli rozpočtované v sume 197 850 074 €. Skutočne boli vyčerpané prostriedky v sume 158 414 534 €, čo predstavuje nižšie čerpanie výdavkov oproti rozpočtu v sume 39 435 540 € (v tom nižšie čerpanie bežných výdavkov v sume 3 944 312 € a nižšie čerpanie kapitálových výdavkov v sume 35 491 228 €).

Rozdiel medzi skutočnými príjmami a skutočnými výdavkami (bez finančných operácií) v roku 2013 je kladný, t.j. prebytok rozpočtu 680 989 €. Bežný rozpočet je prebytkový v sume 6 623 238 € a kapitálový rozpočet je schodkový v sume 5 942 249 € (tabuľka č. 1). Počas rozpočtového roka boli uskutočnené príjmové finančné operácie a výdavkové finančné operácie. Finančné operácie sa uskutočňujú mimo príjmov a výdavkov bežného a kapitálového rozpočtu vyššieho územného celku.

Výčíslenie výsledku rozpočtového hospodárenia podľa jednotnej metodiky platnej pre Európsku úniu (ESA 95) je uvedené v textovej časti záverečného účtu. Výčíslenie vychádza

z rozdielu príjmov a výdavkov bežného rozpočtu a kapitálového rozpočtu na hotovostnom princípe, bez finančných operácií, ktorý je kladný, t.j. prebytok v sume 680 989 € a zmeny stavu pohľadávok a záväzkov a iných zmien (zmeny na transformáciu na aktuálny princíp). Zmena stavu záväzkov k 31.12.2013 je vykazovaná podľa údajov z účtovníctva v sume (mínus) – 5 042 074 € a zmena stavu pohľadávok (mínus) – 348 409 €. Mimorozpočtové zdroje predstavujú k 31.12.2013 sumu 443 683 € **Prebytok hospodárenia podľa metodiky ESA 95 je v sume 5 818 337 €** (+ 680 989 + 5 042 074 - 348 409 + 443 683).

Výsledok rozpočtového hospodárenia vyčíslený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a upravený o vylúčené účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie predstavuje schodok v sume (mínus) – 821 356 € (+ 680 989 – 12 839 – 1 489 506). Schodok takto vyčíslený bol krytý návratnými zdrojmi financovania – financovanie výdavkov z prijatého úveru priebežne počas rozpočtového roka 2013.

Pre reálne vyčíslenie výsledku rozpočtového hospodárenia na hotovostnom princípe s jeho nadväznosťou na stav finančných prostriedkov na rozpočtových bankových účtoch je nutné uvažovať aj s finančnými operáciami, ktoré majú vzťah k výdavkom (výdavky kryté príjmovými finančnými operáciami), ako aj vzťah k príjmom (príjmy použité na výdavkové finančné operácie, napr. splácanie úverov na predfinancovanie EÚ fondov – refundácie).

Rozdiel príjmov a výdavkov bežného rozpočtu a kapitálového, vyčíslený v sume (plus) + 680 989 €, je nutné upraviť o príjmové finančné operácie použité na financovanie výdavkov (účelové výdavky financované z prostriedkov minulých období, použitie peňažných fondov, financovanie z poskytnutých úverov). Úprava výdavkov predstavuje spolu sumu 13 646 397 €. Pre zrealizovanie vyčíslenie výsledku rozpočtového hospodárenia je potrebné vykonať aj úpravu príjmov o splátky istín úverov v roku 2013, nakoľko splátky sú klasifikované v rámci výdavkových finančných operácií a v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol na ich úhradu použitý prebytok hospodárenia vykazovaný v priebehu rozpočtového roka 2013. Úprava príjmov predstavuje sumu 3 847 378 €.

Prebytok hospodárenia bežného a kapitálového rozpočtu po vyššie uvedených úpravách a pred úpravou pre účely tvorby peňažných fondov predstavuje sumu 10 480 008 € (+ 680 989 + 13 646 397 – 3 847 378). Tento prebytok zahŕňa prebytok na rozdelenie, o ktorom rozhoduje zastupiteľstvo vyššieho územného celku, ale aj prostriedky účelovo určené na použitie v nasledujúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a rozpočtu EÚ a prostriedky na odvod, ktoré sa v zmysle § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z tohto prebytku vylučujú. Účelovo určené prostriedky nevyčerpané v rozpočtovom roku 2013 určené na použitie v roku 2014 predstavujú sumu 1 489 506 € a prostriedky štátneho rozpočtu určené na odvod predstavujú sumu 12 839 €.

Po vylúčení vyššie uvedených prijatých a nevyčerpaných prostriedkov predstavuje prebytok hospodárenia bežného a kapitálového rozpočtu sumu 8 977 663 € (10 480 008 – 1 489 506 € – 12 839). O tomto prebytku hospodárenia rozhoduje Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja.

Prehľad o skutočne realizovaných finančných operáciách príjmových aj výdavkových v rozpočtovom roku 2013 je uvedený v tabuľke č. 1 tohto stanoviska. Príjmové finančné operácie boli uskutočnené v sume 15 606 064 € a výdavkové finančné operácie v sume 5 670 846 €.

V rámci finančných operácií je vykázaný zostatok + 9 935 218 €, v ktorom je potrebné eliminovať už vyššie uvedené úpravy, ktoré súviseli s finančnými operáciami, majúce vzťah k príjmom a lebo výdavkom rozpočtu (príjmové finančné operácie použité na financovanie výdavkov a príjmy - refundácie z EÚ fondov použité na splátky istiny úveru). Zostatok prostriedkov z finančných operácií po vyššie uvedených úpravách predstavuje sumu 136 199 € (+ 9 935 218 - 13 646 397 + 3 847 378). Nakoľko uvedené prostriedky sú zdrojom peňažných fondov a o použití peňažných fondov v zmysle § 15 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozhoduje zastupiteľstvo, je uvedený zostatok spolu s prebytkom hospodárenia za rok 2013 navrhovaný na rozdelenie.

**Na základe vyššie uvedeného je možné konštatovať, že prebytok rozpočtu na hotovostnom princípe za rok 2013 predstavuje sumu 8 977 663 € a spolu so zostatkom z finančných operácií v sume 136 199 € je navrhnutý na rozdelenie.**

Čerpanie rozpočtu výdavkov KSK za rok 2013 v programoch a vyhodnotenie stanovených cieľov a ukazovateľov je spracované za každý program a podprogram a je uvedené v časti B. záverečného účtu.

Hodnotenie pozostáva zo slovného zhodnotenia ukazovateľov výsledku a číselných údajov o skutočnej výške bežných a kapitálových výdavkov, ktoré sa porovnávajú s predchádzajúcim rokom, s upraveným rozpočtom bežného roka a so skutočnými príjmami.

Rozpočet bežných a kapitálových výdavkov spolu bol vyčerpaný na 80,07 %. Rozpočtované finančné prostriedky boli vyčerpané na 100 % iba v programe Doprava. V ostatných programoch bolo plnenie čerpania rozpočtu výdavkov v rozmedzí od 45,39 % do 98,85 %. Najnižšie % čerpania výdavkov bolo v programe Komunikácie.

Programy	Upravený rozpočet výdavky spolu	Čerpanie rozpočtu výdavky spolu	%
Samospráva a vzťahy s verejnosťou	1 052 034	963 248	91,56
Komunikácie	41 181 710	18 690 924	45,39
Doprava	13 060 000	13 059 999	100,00
Kultúra	24 008 020	19 624 715	81,74
Vzdelávanie	71 997 160	71 167 392	98,85
Sociálne služby	29 949 759	23 548 348	78,63
Podporné činnosti programov KSK	16 601 391	11 359 908	68,43
Spolu	197 850 074	158 414 534	80,07

Bežné výdavky rozpočtu KSK boli čerpané v sume 139 503 236 € a kapitálové výdavky rozpočtu KSK boli čerpané v sume 18 911 298 € t.j. výdavky celkom boli v sume 158 414 534 €.

Rozpočet bežných výdavkov programu **Samospráva a vzťahy s verejnosťou** bol vyčerpaný na 91,56 %, čo je čerpanie vo výške 963 248 €. Kapitálové výdavky nebú rozpočtované v tomto programe.

V programe **Komunikácie** rozpočet bežných výdavkov bol vyčerpaný v sume 16 116 978 €, t. j. na 99,45% a rozpočet kapitálových výdavkov, okrem projektov z fondov EÚ, bol vyčerpaný na 90,81 %, a to v sume 2 341 915 €. Na investičné projekty z fondov EÚ boli v tomto programe rozpočtované finančné prostriedky v sume 22 397 132 €, ktoré boli vyčerpané v sume 232 031 €, čo predstavuje 1,04 % rozpočtu. Nízke čerpanie výdavkov je spôsobené posunom implementácie projektov zameraných na rekonštrukciu a modernizáciu ciest II. a III. triedy s názvami Cesty KSK 6 až 12 do roku 2014.



Kapitálové výdavky neboli rozpočtované v **programe Doprava** a bežné výdavky v tomto programe boli vyčerpané na 100 % v sume 13 059 999 €. Výdavky na úhradu straty, ktorá vzniká dopravcom z výkonov vo verejnom záujme, boli vyčerpané v sume 12 999 999 €, z ktorých dofinancovanie straty dopravcom za rok 2012 vyčíslenéj pri zúčtovaní predstavuje čiastku 1 515 081 € a úhrada tejto straty v roku 2013 sumu 11 484 918 €. Ďalšie výdavky tohto programu v sume 60 000 € predstavujú prevádzkové výdavky spoločnosti ORID, s. r. o. Košice, ktorá sa podieľa na budovaní systému regionálnej verejnej osobnej dopravy.

Rozpočet bežných výdavkov v **programe Kultúra** bol vyčerpaný v sume 7 605 204 €, t. j. na 97,43 %.

Kapitálové výdavky programu Kultúra boli z rozpočtu 16 201 967 € vyčerpané v sume 12 019 511 € t.j. na 74,19 %.

V podprograme Prevádzka kultúrnych zariadení boli z rozpočtu kapitálové výdavky vyčerpané na 96,53 % v sume 145 151 €. Na investčné projekty z fondov EÚ v tomto programe boli rozpočtované finančné prostriedky v sume 16 042 854 €. Čerpanie výdavkov predstavuje sumu 11 865 615 €. Finančné prostriedky boli čerpané na projekty Otvorené zóny v rámci projektu Európske hlavné mesto kultúry vo výške 10 198 025 € a na projekty realizované z ROP vo výške 1 667 590 €. Čerpanie kapitálových výdavkov v rámci projektu Európske hlavné mesto kultúry vo výške 8 745 € bolo účelovo určené na tretiu splátku pre troch úspešných žiadateľov o dotáciu na základe Výzvy č. 1/2012 programu Terra Incognita v súlade s VZN č. 9/2011.

Zámerom **programu Vzdelávanie** je kvalitný a efektívny školský systém. Rozpočet bežných výdavkov v programe Vzdelávanie stanovený v sume 71 848 639 € bol vyčerpaný v sume 71 020 293 €, t.j. na 98,85 %.

Kapitálové výdavky programu Vzdelávanie boli z rozpočtu 148 521 € vyčerpané v celkovej sume 147 099 € na 99,04 %. Z toho finančné prostriedky vo výške 100 000 € boli použité na realizáciu investičnej akcie rekonštrukcia strechy budovy Strednej zdravotníckej školy Michalovce, na ktorú bola v roku 2012 z Ministerstva financií SR poskytnutá dotácia. Na plynofikáciu školskej kuchyne Školy v prírode Kysak bola vyčerpaná suma 2 522 €. V rámci združenia finančných prostriedkov KSK a mesta Spišská Nová Ves boli na účely rekonštrukcie kolkárskych dráh vo vlastníctve mesta Spišská Nová Ves zo zdrojov KSK preinvestované finančné prostriedky v sume 19 963 €. Na nákup strojov a zariadení boli vyčerpané finančné prostriedky v celkovej sume 24 614 € (Konzervatárium, Timonova 2, Košice - nákup hudobných nástrojov v sume 4 688 €, školská jedáleň pri Strednej priemyselnej škole dopravná Košice - nákup konvektomatu v sume 8 831 €, školská jedáleň pri Strednej odbornej škole, Grešáková 1, Košice na nákup elektrického sporáka v sume 2 720 €, školská jedáleň pri Gymnáziu, L. Štúra 26, Michalovce - nákup univerzálneho robota s príslušenstvom v sume 8 375 €).

Bežné výdavky **programu Sociálne služby** boli vyčerpané v sume 21 680 844 €, čo predstavuje plnenie rozpočtu na 98,61 % a kapitálové výdavky boli čerpané z rozpočtu na 23,45 %, v sume 1 867 504 €.

Nízke čerpanie kapitálových výdavkov je spôsobené tým, že z plánovaných investičných akcií neboli realizované dva investičné projekty rozpočtované v celkovej výške 713 536 €, ktoré boli zaradené do podporného programu Environmentálneho fondu v rámci Zelenej investičnej schémy 2013. Účelovo boli schválené kapitálové výdavky pre zariadenie ANIMA Michalovce na zateplenie obvodových stien a strechy vo výške 308 636 € a pre zariadenie SUBSIDIU Rožňava na zateplenie obvodových stien, výmenu okien a solárne kolektory vo výške 404 900 €. Dotácia nebola poskytnutá so zdôvodnením, že sa v roku 2013 nepodaril zrealizovať predaj emisných jednotiek.

Na investičné projekty z fondov EÚ boli v tomto programe rozpočtované finančné prostriedky v sume 7 122 709 €. Čerpanie predstavuje sumu 1 744 555 €, t. j. 24,49 % rozpočtu. Posun implementácie projektov realizovaných z ROP, oproti pôvodnému predpokladu, spôsobil nižšie čerpanie investičných výdavkov.

Bežné výdavky v **programe Podporné činnosti programov KSK** boli vyčerpané v sume 9 056 670 €, čo je 78,84 % z rozpočtovanej čiastky 11 488 047 €.

Kapitálové výdavky programu Podporné činnosti programov KSK okrem projektov z fondov EÚ boli v roku 2013 vyčerpané v sume 21 730 € na 4,13 %. Investičná akcia rekonštrukcia Tabačky - kulturfabrik nebola ukončená v roku 2013, je zahrnutá v schválenom rozpočte kapitálových výdavkov KSK na rok 2014. Nevyčerpané finančné prostriedky na dofinancovanie investičnej akcie zabezpečenie požiarnej ochrany budovy č. 6 na Strojárskej ulici v Košiciach budú použité v roku 2014 na pôvodne stanovený účel. Z investičných akcií rozpočtovaných v roku 2013 nebolo zrealizované odkúpenie pozemku v k.ú. Spišská Nová Ves od spoločnosti BANE Spišská Nová Ves ako jedinej prístupovej cesty dopravnými prostriedkami do objektov Galérie umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi a vypracovanie technickej dokumentácie pre investičnú akciu rekonštrukcia pamätníka Dargov. Tieto investičné akcie sú zahrnuté v schválenom rozpočte kapitálových výdavkov KSK na rok 2014.

Na investičné projekty z fondov EÚ v tomto programe boli rozpočtované finančné prostriedky v sume 4 587 682 €. Finančné prostriedky boli vyčerpané v sume 2 281 508 €, čo predstavuje 49,73 % z rozpočtu.

### 3.2 Peňažné fondy

Košický samosprávny kraj má v zmysle § 15 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy vytvorený peňažný fond - rezervný fond. K 31.12.2013 bol stav finančných prostriedkov prebytku rozpočtového hospodárenia a rezervného fondu v sume 4 160 420 €. Počas rozpočtového roka boli na účet rezervného fondu prevedené prostriedky prebytku rozpočtového hospodárenia, vrátane povinného prídeltu do rezervného fondu, celkom v sume 5 257 211 €. Použitie prostriedkov bolo v sume 5 383 598 €, realizované na základe úprav rozpočtu ako výdavková finančná operácia.

### 3.3 Bilancia aktív a pasív

Podľa tabuľky č. 32 k 31.12. 2013 majetok Košického samosprávneho kraja vrátane organizácii v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti predstavuje sumu 428 408 tis. €. Nárast majetku oproti roku 2012 je v sume 11 088 tis. €, z toho najvyšší nárast bol zaznamenaný v zúčtovaní medzi subjektmi verejnej správy v sume 6 117 tis. € a finančnými prostriedkami na účtoch v sume 4 817 tis. €. Na strane pasív vo vlastnom imaní najvyšší rozdiel oproti predchádzajúcemu roku je zníženie nevysporiadaného výsledku hospodárenia z minulých rokov, ktoré predstavuje sumu 4 509 tis. €. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie je o sumu 5 955 tis. € vyšší oproti roku 2012.

V záväzkoch najvyšší nárast je v zúčtovaní medzi subjektmi verejnej správy o sumu 6 209 tis. €, dlhodobé záväzky sú nižšie oproti minulému roku o sumu 3 995 tis. €, nárast ostatných záväzkov je vyšší o sumu 4 059 tis. € a taktiež úvery sa zvýšili o sumu 3 106 tis. €.

Výsledok hospodárenia Košického samosprávneho kraja k 31.12.2013 vrátane rozpočtových a príspevkových organizácii je zisk v sume 857 tis. €, z toho výsledok

hospodárenia Ú KSK je zisk v sume 367 tis. €, rozpočtových organizácií zisk v sume 645 tis. € a príspevkových organizácii je strata v sume 155 tis. €.

### 3.4 Stav a vývoj dlhu vrátane záväzkov

Európska investičná banka otvorila úverovú linku v prospech Košického samosprávneho kraja v sume 1 400 000 tis. Sk, ktorá bola vyčerpaná v jednotlivých tranžiach: 1. tranža v sume 100 000 000,- Sk, v prepočte podľa konverzného kurzu 30,126 v sume 3 319 391,89 €, 2. tranža v sume 7 609 271,12 €, 3. tranža v sume 3 630 123,42 €, 4. tranža v sume 12 467 600,64 €, 5. tranža v sume 7 825 000,- €, 6. tranža v sume 5 180 000,- € a 7. tranža v sume 5 428 423,12 €. Spolučerpaný úver od EIB predstavuje sumu 45 459 810,19 €. Istina úveru sa začala splácať od roku 2010 a zostatok úveru k 31.12.2013 je v sume 40 741 580,03 €. V roku 2013 bola splatená istina v sume 1 339 251,42 €.

V rozpočtovom roku 2011 hlavný kontrolór preveril dodržania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania – čerpanie úveru do výšky 7 000 000,- € na krytie nákladov na predfinancovanie, spolufinancovanie, refinancovanie a neoprávnené náklady investičných projektov z fondov EÚ a tiež na financovanie nákladov spojených s vypracovaním projektu o nenávratný finančný príspevok z EÚ fondov v prípade jeho neschválenia. Zmluva o úvere bola uzavretá so Slovenskou sporiteľnou a. s.

V roku 2013 hlavný kontrolór vypracoval stanovisko pre účely navýšenia úveru zo Slovenskej sporiteľne a.s. o sumu 4 500 000,- €

V stanovisku hlavného kontrolóra zo dňa 13.5.2013 bolo uvedené, že celková suma dlhu Košického samosprávneho kraja pre účely posúdenia dodržania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania v sume 52 911 205,74 € (41 411 205,74 € istina úveru EIB a 11 500 000,- € istina úveru Slovenskej sporiteľne a.s.) čo je 38,47 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (rok 2012), teda neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov, na základe výpočtov podľa dohodnutých podmienok pri čerpaní jednotlivých tranží úveru EIB a podmienok pre čerpanie úveru na projekty EÚ, je predpokladaná pre rok 2013 v sume cca 6 176 595,- € a predstavuje 4,49 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (rok 2012) zo sumy 137 533 414,56 €, tj. neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Na základe vyššie uvedeného v súlade s § 17 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov hlavný kontrolór KSK konštatoval, že:

- Podmienka neprekročenia celkovej sumy dlhu vyššieho územného celku v hodnote 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka je splnená.
- Podmienka neprekročenia sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania v hodnote 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka je splnená.

K 31.12.2013 dlhodobý úver zo SLSP a.s. predstavuje sumu 3 233 562,91 € a krátkodobý úver predstavuje sumu 6 142 279,79 €.

Celková suma úverov k 31.12.2013 je v sume 50 117 422,73 € (40 741 580,03 € + 3 233 562,91 € + 6 142 279,79 €) a predstavuje 36,4 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (rok 2012) zo sumy 137 533 414,56 €.

Podmienka neprekročenia celkovej sumy dlhu vyššieho územného celku v hodnote 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka je splnená.

Krátkodobé záväzky KSK predstavujú sumu 21 138 tis. €, ktorých úhrady sú kryté likvidným majetkom (krátkodobým finančným majetkom a pohľadávkami).

Z uvedenej sumy krátkodobých záväzkov predstavujú záväzky evidované na Úrade KSK sumu 10 111 tis. €, čo v porovnaní s rokom 2012 predstavuje zníženie o sumu 2 832 tis. €. Krátkodobé záväzky celkom, teda vrátane organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti sú nižšie oproti roku 2012 o sumu 1 576 tis. € (22 714 – 21 138). Zo sumy krátkodobých záväzkov predstavujú významnú časť záväzky, ktoré vznikli koncom roka 2013 a sú splatné v roku 2014, t.j. sú v lehote splatnosti.

Dlhodobé záväzky predstavujú sumu celkom sumu 16 596 tis. € a sú o sumu 3 995 tis. € nižšie ako na konci roka 2012.

### **3.5 Poskytnuté záruky**

Košický samosprávny kraj v rozpočtovom roku 2013 podľa údajov účtovnej závierky neposkytol žiadnu záruku.

## **4. Zverejnenie návrhu záverečného účtu**

V zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov musí byť návrh záverečného účtu pred jeho schválením najmenej 15 dní verejne prístupný, aby sa mohli o ňom vyjadriť obyvatelia samosprávneho kraja, ako aj osoby podľa § 3 ods. 3 citovaného zákona.

Vzhľadom k tomu, že ku dňu vypracovania stanoviska ešte nebol návrh záverečného účtu zverejnený, nakoľko termín 15 dní ešte neplyní, hlavný kontrolór podá informáciu o splnení povinnosti zverejniť návrh záverečného účtu priamo na rokovaní Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

## **5. Záver**

Podľa záverečného účtu je výsledkom hospodárenia pre účely tvorby peňažných fondov Košického samosprávneho kraja v roku 2013 prebytok z príjmov v sume 8 977 663 €. Uvedený prebytok spolu so zostatkom z finančných operácií v sume 136 199 € predstavujú finančné prostriedky na rozdelenie v sume 9 113 862 €.

Uvedený prebytok na rozdelenie v sume 9 113 861,60 € je navrhovaný na rozdelenie takto:

920 000,00 €	-	povinný prídel do rezervného fondu
33 000,00 €	-	prídel do fondu udržateľnosti výstupov projektov, ktorý je vytváraný po ukončení niektorých investičných projektov v súlade so zmluvami o NFP,
6 959 084,43 €	-	prídel do peňažného fondu na splátky istiny úverov v rokoch 2014 a 2015 a vklady do majetkovej účasti,

- 94 646,74 € - finančné prostriedky na jazykové školy vytvorené príjmami budúcich období, ktoré je potrebné použiť na pôvodne stanovený účel v roku 2014,
- 103,43 € - finančné prostriedky za potraviny, ktoré je potrebné použiť na pôvodne stanovený účel v roku 2014,
- 1 107 027,00 € - finančné prostriedky na opravu a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy.

Podľa § 15 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vyšší územný celok vytvára rezervný fond vo výške určenej zastupiteľstvom, najmenej však 10% z prebytku rozpočtu. Uvedený návrh na tvorbu rezervného fondu je v súlade so zákonom.

Posúdením úprav rozpočtu počas rozpočtového roka, dodržania podmienok pre vykázanie výsledku rozpočtového hospodárenia a obsahu prezentovaných údajov konštatujem, že Návrh záverečného účtu Košického samosprávneho kraja za rok 2013 je zostavený v súlade s § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené, predložený záverečný účet odporúčam schváliť a uzavrieť jeho prerokovanie s výrokom

„súhlas s celoročným hospodárením bez výhrad“.

Navrhované použitie prebytku na rozdelenie v sume 9 113 861,60 €

odporúčam schváliť.

V Košiciach dňa 10.04.2014

JUDr. Vojtech Farkaš  
hlavný kontrolór KSK

Názov ukazovateľa	Schválený rozpočet 2013	I. úprava ZKSK 29.04.2013	II. úprava ZKSK 26.08.2013	Spolu úpravy ZKSK	Rozpočet po úpravách ZKSK	Zmeny rozhodnutím predsedu	Rozpočet po úpravách predsedom	Úpravy o prijaté dotácie, dary, projekty z fondov EU	Rozpočet po úprave podľa ZÚ
<b>Príjmy rozpočtu KSK</b>	<b>163 645 169</b>	<b>28 574 094</b>	<b>1 936 959</b>	<b>30 511 053</b>	<b>194 156 222</b>	<b>2 191 271</b>	<b>196 347 493</b>	<b>1 510 622</b>	<b>197 858 115</b>
bež. príjmy	132 869 581	7 523 719	1 833 129	9 356 848	142 226 429	2 189 951	144 416 380	1 495 622	145 912 002
kap.príjmy	30 775 588	21 050 375	103 830	21 154 205	51 929 793	1 320	51 931 113	15 000	51 946 113
<b>Výdavky rozpočtu KSK</b>	<b>160 993 581</b>	<b>32 828 975</b>	<b>-63 041</b>	<b>32 765 934</b>	<b>193 759 515</b>	<b>2 579 937</b>	<b>196 339 452</b>	<b>1 510 622</b>	<b>197 850 074</b>
bež. výdavky	127 528 581	10 522 119	1 756 673	12 278 792	139 807 373	2 144 553	141 951 926	1 495 622	143 447 548
kap.výdavky	33 465 000	22 306 856	-1 819 714	20 487 142	53 952 142	435 384	54 387 526	15 000	54 402 526
<b>Rozdiel medzi príjmami a výdavkami</b>	<b>2 651 588</b>	<b>-4 254 881</b>	<b>2 000 000</b>	<b>-2 254 881</b>	<b>396 707</b>	<b>-388 666</b>	<b>8 041</b>	<b>0</b>	<b>8 041</b>
Bežný rozpočet (prebytok/schodok)	5 341 000	-2 998 400	76 456	-2 921 944	2 419 056	45 398	2 464 454	0	2 464 454
Kapitálový rozpočet (prebytok/schodok)	-2 689 412	-1 256 481	1 923 544	667 063	-2 022 349	-434 064	-2 456 413	0	-2 456 413
<b>Príjmové fin. operácie</b>	<b>8 562 488</b>	<b>12 320 376</b>	<b>0</b>	<b>12 320 376</b>	<b>20 882 864</b>	<b>205 800</b>	<b>21 088 664</b>	<b>0</b>	<b>21 088 664</b>
prijaté bankové úvery	6 589 357	6 836 206		6 836 206	13 425 563	205 800	13 631 363		13 631 363
prijaté úvery od zahr.inšt.				0	0		0		0
prijatá splátka NfV				0	0		0		0
použitie prostriedkov z predchádz. rokov		1 382 725		1 382 725	1 382 725		1 382 725		1 382 725
prevod prostriedkov z rezervného fondu	1 973 131	4 101 445		4 101 445	6 074 576		6 074 576		6 074 576
iné PFO				0	0		0		0
<b>Výdavkové fin. operácie</b>	<b>5 477 911</b>	<b>6 836 206</b>	<b>0</b>	<b>6 836 206</b>	<b>12 314 117</b>	<b>0</b>	<b>12 314 117</b>	<b>0</b>	<b>12 314 117</b>
splácanie úveru na projekty EÚ	0	6 836 206		6 836 206	6 836 206		6 836 206		6 836 206
účasť na majetku				0	0		0		0
splácanie tuzemskej istiny	4 138 659			0	4 138 659		4 138 659		4 138 659
splácanie zahr.fin.inšt.	1 339 252			0	1 339 252		1 339 252		1 339 252